

# Standardy Ochrony Małoletnich w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łękach

(Wersja skrócona)

## Rozdział I

### § 1

Najważniejszym celem wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły/przedszkola jest działanie w najlepszym interesie ucznia oraz dla jego dobra. Pracownik szkoły/przedszkola traktuje ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Pracownicy naszej szkoły/przedszkola, a także współpracownicy, stażyści, praktykanci oraz wolontariusze w trakcie pracy będą kierować się interesem dziecka oraz działać dla jego dobra w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych, obowiązujących w szkole/przedszkolu oraz swoich kompetencji. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec ucznia przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły/przedszkola oraz swoich kompetencji.

**Standardy ochrony małoletnich zostały opracowane na podstawie Ustawy z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606).**

Ilekrót w niniejszych Standardach Ochrony Małoletnich mowa jest o:

1. **Standardach** – należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łękach.
2. **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Łękach.
3. **Małoletnim** – należy przez to rozumieć osobę od chwili urodzenia od uzyskania pełnoletności tj. ukończenia lat osiemnastu zgodnie z kodeksem cywilnym.
4. **Polityce** – należy przez to rozumieć standardy na rzecz ochrony dzieci w szkole/przedszkolu. Dokument regulujący kwestie ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
5. **Krzywdzeniu dziecka** – należy przez to rozumieć sytuację, gdy ktoś popełnił **wobec Ciebie** czyn zabroniony lub czyn karalny na **Twoją** szkodę.
6. **Przemocy fizycznej** – należy przez to rozumieć wszelkiego rodzaju działanie wobec **Ciebie**, które powoduje urazy na jego ciele, np.: bicie, szarpanie, popychanie itp.
7. **Przemocy emocjonalnej** – należy przez to rozumieć jeżeli ktoś w szkole/przedszkolu, w domu lub w innym miejscu narusza **Twoją** godność osobistą, poprzez wyzywanie, warunkowanie miłości, emocjonalne odrzucenie, zastraszanie, nieposzanowanie potrzeb.
8. **Przemocy seksualnej** – należy przez to rozumieć wszelkie zachowania, **które naruszają** w krzywdzący sposób **Twoją** granicę osobistą - dotykanie miejsc intymnych, namawianie do takich czynów.

9. **Zaniedbania** – należy przez to rozmiąć brak zaspokojenia **Twoich podstawowych potrzeb** fizycznych (itp. właściwe odżywianie, ubranie, ochrona zdrowia, edukacja), jak i psychicznych (poczucie bezpieczeństwa, doświadczenie miłości, troski itp.).

## Rozdział II

### § 2

#### **Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci**

1. Pracownicy szkoły/przedszkola posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów.
2. W przypadku, gdy podejrzewasz, że ktoś Cię krzywdzi, zgłoś to pracownikowi szkoły/przedszkola. Każdy z pracowników został przeszkolony po to, by **Tobie** pomóc.
3. Pracownicy szkoły/przedszkola monitorują sytuację uczniów poprzez codzienne obserwacje, rozmowy z dziećmi, rodzicami, innymi pracownikami oraz instytucjami wspomagającymi ochronę dziecka, aż do stwierdzenia braku jakichkolwiek czynników ryzyka.

## Rozdział III

### **Zasady bezpiecznych relacji personel – uczeń**

#### § 3

1. Personel szkoły/przedszkola zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji **personel–uczeń**.  
Pracownicy szkoły/przedszkola: Działają dla **Twojego** dobra jako ucznia i w **Twoim** najlepiej pojętym interesie, tak, abyś miał poczucie poszanowania godności z naszej strony.
2. Nasze działania podejmujemy w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.
3. Działamy w sposób otwarty i przejrzysty.
4. Poinformujemy **Cię**, jeśli czujemy się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, możemy **Tobie** o tym powiedzieć i oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
5. W komunikacji z uczniami zachowujemy cierpliwość i szacunek dla ucznia.
6. Uważnie **Cię** słuchamy i udzielamy odpowiedzi adekwatnych do **Twojego** wieku i **Twojej** sytuacji.

**Dobra relacja pedagogiczna między nauczycielem, a uczniem powinna być oparta na akceptacji, uznaniu (docenianiu) i życzliwości.**

**Do elementów takiej relacji należą m.in.:**

1. Okazywanie żywego zainteresowania sprawami uczniów.
2. Okazywanie szacunku uczniom.

3. Chwalenie uczniów.
4. Pozytywna krytyka (bez ośmieszania i zawstydzania).
5. Wspieranie uczniów.
6. Rozwiązywanie konfliktów.

W komunikacji z **Tobą**:

- Zachowujemy cierpliwość i szacunek.
- Zapewniamy **Cię**, że jeśli czujesz się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, to możesz o tym powiedzieć każdej osobie i masz prawo oczekiwać podjęcia odpowiedniej reakcji lub pomocy.
- Doceniamy **Cię** i szanujemy **Twój** wkład w podejmowane działania, aktywnie **Cię** angażujemy i traktujemy równo bez względu na **Twoją** płć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- Nikogo nie faworyzujemy.
- Podejmując decyzje dotyczące **Ciebie**, informujemy **Cię** o niej, weźmiemy pod uwagę **Twoje** oczekiwania. Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z **Tobą** na osobności, zostawimy uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbamy, aby być w zasięgu wzroku innych. Możemy też poprosić inną osobę o obecność podczas takiej rozmowy.

**NIE WOLNO NAM:**

- Na **Ciebie** krzyczeć w sytuacji **innej niż wynikająca z konieczności zapewnienia Waszego bezpieczeństwa lub innych uczniów**.
- Ujawniać informacji wrażliwych dotyczących **Ciebie** wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów. Obejmuje to **Twój** wizerunek, informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- Nawiązywać z **Tobą** jakichkolwiek relacji, mogących sugerować relacje romantyczne lub seksualne, ani składać **Ci** propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
- Zachowywać się w obecności **Ciebie** w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- Utrwalać **Twojego** wizerunku (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) **dla potrzeb prywatnych**. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków uczniów, jeśli rodzice nie wyrazili na to zgody.
- Proponować **Ci** alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności uczniów.
- Przyjmować pieniędzy ani prezentów od **Ciebie**, ani Twoich

rodziców/opiekunów. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.

- Wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec **Ciebie** lub **Twoich** rodziców/opiekunów.

#### § 4

##### **Kontakt fizyczny z uczniami obejmuje:**

1. Przykładowe formy takiego kontaktu, to pomoc w czynnościach związanych ze spacerem, wycieczką, zajęciami sportowo - rekreacyjnymi, czynnościami pielęgnacyjnymi, higienicznymi, reagowanie na potrzeby emocjonalne szczególnie dziecka młodszego np. poprzez przytulenie się do dorosłego, etc.; kontakty tego typu powinny mieć miejsce najlepiej w obecności osób trzecich, przestrzeniach otwartych, pomieszczeniach monitorowanych, co w razie wątpliwości służyć powinno ich obiektywizacji.
2. Stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa oraz życia i zdrowia dotyczących.
3. Konflikty pomiędzy podopiecznymi (rozdzielenie zwaśnionych, przytrzymanie), działań z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy).
4. Zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, ewakuacja, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.).
5. Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:
  - 1) przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie, spoliczkowanie, etc.),
  - 2) erotyzowania relacji (flirt, dwuznaczny żart, rozmowa, czy choćby wyzywające spojrzenie),
  - 3) seksualizacji relacji (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne).

**Komunikacja werbalna z dziećmi powinna być** pozbawiona wykraczających poza kulturowo przyjęte i akceptowane formy pozytywnych relacji, pozbawiona akcentów wrogich, arogancko agresywnych, złośliwych, ironicznych, wulgarnych nie może:

1. Wzbudzać w dziecku poczucia zagrożenia (groźby, wyzwiska, krzyk).
2. Obniżać, niszczyć poczucia wartości (np. wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy).
3. Upokarzać (publiczne wyszydzanie, naigrywanie się, ośmieszanie).
4. Naruszać granic (niezachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym).

**Równe traktowanie uczniów** polegające na obdarzaniu taką samą troską i uwagą

wszystkie uczniów oznacza, że niedozwolone jest:

- 1) Wyłączne skupianie uwagi na wybranych uczniach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych.
- 2) Nierówne i niesprawiedliwe przydzielanie zadań – nieadekwatne do możliwości wieku.
- 3) Zwalnianie z wykonywania obowiązków - w nieuzasadnionych sytuacjach.
- 4) Godzenie się, brak reakcji na nieformalną hierarchię grupową.
- 5) Dominacja w grupie przez negatywne jednostki, ustalanie przez nie i wdrażanie nieformalnych zasad.
- 6) Przyzwolenie na wykorzystywanie młodszych i słabszych wychowanków przez silniejszych.

## **§ 5**

### **Kontakty bezpośrednie i online z uczniami poza szkołą powinny być:**

1. Ścisłe powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych, opiekuńczo-wychowawczych (np. towarzyszenie w realizowanych poza placówką ważnych dla dziecka wydarzeniach wymagających wsparcia osoby dorosłej, etc.).
2. Dokumentowane (zapisy w dokumentacji pracy wychowawczej, możliwość wykonania kopii/wydruku korespondencji mailowej, SMS-owej, zapisów na portalach społecznościowych).
3. Odbywać się w miarę możliwości z wykorzystaniem sprzętu służbowego,
4. Niedopuszczalne jest utrzymywanie takich kontaktów celem zaspokojenia przez dorosłego własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających poczucie bycia faworyzowanym, wyróżnianym.

## **§ 6**

**Dyscyplinowanie uczniów** definiowane jako narzędzie „informacji zwrotnej”, komunikujące uczniom, że ich postawa w danej sytuacji nie jest właściwa, sprzeczna z oczekiwaniami i/lub nieefektywna; dyscyplina ma pobudzać do uczenia się, a nie powodować krzywdę dziecka; wiąże się ze stawianiem granic, kształtowaniem trwałego systemu wartości, adekwatnego poziomu samooceny oraz umiejętności podejmowania trafnych decyzji; niedopuszczalne są wszelkie formy dyscyplinowania mające na celu upokorzenie, poniżenie oparte na wykorzystywaniu przewagi:

- 1) fizycznej (agresja, stosowanie kar fizycznych, środków przymusu bezpośredniego, krępowanie, izolowanie; uniemożliwianie realizacji podstawowych potrzeb fizjologicznych - pozbawianie snu, pokarmu, ekspozycja na zimno, ciepło itp.; prace fizyczne nieadekwatne do możliwości, dopuszczanie się zachowań o charakterze seksualnym),

- 2) psychicznej (dominacja poprzez krzyk, groźby, wzbudzanie poczucia winy, naruszanie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb psychicznych np. bezpieczeństwa, przynależności, miłości, symulacje wzbudzające strach i obawy o życie własnej rodziny).

#### **Rozdział IV**

### **Zasady bezpiecznych relacji uczeń – uczeń**

#### **§ 7**

#### **W relacjach rówieśniczych jest zabroniona/e:**

1. Agresja słowna: ubliżanie, dokuczanie, zastraszanie, wyśmiewanie, grożenie obrzucanie wyzwiskami, uszczypliwości, kpiny, ośmieszanie, nękanie.
2. Przemoc psychiczna: obrażanie, wyśmiewanie, plotki, wykluczanie, odtrącanie, werbalna, relacyjna, materialna, wrogie gesty, miny, izolowanie, manipulowanie związkami.
3. Agresja fizyczna pod postacią popychania, bicia, kopania, plucia, zadawania ran, podcinania, kradzieży pieniędzy lub przedmiotów, zamykania, niszczenia własności, zabierania rzeczy lub pieniędzy przy użyciu siły lub groźby jej użycia. Formą przemocy bez użycia słów i kontaktu fizycznego są wrogie gesty, miny, izolowanie, manipulowanie związkami.
4. Cyberprzemoc (przemoc cyfrowa), tj. przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (przede wszystkim Internetu i telefonii komórkowej), tj. nękanie, straszenie, szantażowanie z wykorzystaniem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów w sieci oraz podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli.
5. Noszenie i używanie niebezpiecznych narzędzi, określonych w Statucie szkoły/przedszkola.
6. Ukrywanie sprawców niedozwolonych i zabronionych sytuacji w placówce.

### **Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych**

#### **§ 8**

Placówka, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

1. Na terenie szkoły/przedszkola dostęp ucznia do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na zajęciach edukacji informatycznej, informatyce oraz na innych zajęciach - jeżeli wynika to z treści nauczania lub stanowi pomoc dydaktyczną.
2. Uczeń korzysta z własnego telefonu komórkowego obecności nauczyciela lub pracownika szkoły w celu wykonania połączenia telefonicznego do rodziców.

3. Nauczyciele informują o bezpiecznym korzystaniu z Internetu.
4. Szkoła i przedszkole zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach.
5. W sytuacji, gdy uczeń w szkole/przedszkolu narażony był na dostęp do niedozwolonych treści, nauczyciel prowadzący zajęcia zobowiązany jest niezwłocznie do przeprowadzenia rozmowy wyjaśniającej. Jeżeli w wyniku tej rozmowy nauczyciel uzyska informację, że uczeń jest krzywdzony to podejmuje działania opisane w rozdziale dotyczącym procedur interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka.
6. W razie niedozwolonego użycia urządzeń elektronicznych przez ucznia mogą być zastosowane kary, o których mowa w Statucie szkoły.
7. Na terenie szkoły/przedszkola zabrania się korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych służących do przekazu informacji podczas zajęć edukacyjnych, przerw i uroczystości szkolnych/przedszkolnych.
8. Komputery, z których korzystają uczniowie, są zabezpieczone odpowiednim oprogramowaniem, utrudniającym dostęp do treści niepożądanych.
9. Osoba odpowiedzialna za Internet (o ile jest to możliwe) zapewnia na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie szkoły/przedszkola zainstalowane i aktualizowane:
  - 1) oprogramowanie filtrujące treści internetowe,
  - 2) oprogramowanie antywirusowe,
  - 3) oprogramowanie antyspamowe,
  - 4) zaporę sieciową.
10. Wymienione oprogramowania są aktualizowane przez wyznaczonego pracownika. Pracownik ten sprawdza czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści, w przypadku ich znalezienia ustala kto korzystał z komputera w trakcie ich wprowadzenia.
11. Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzania niebezpiecznych treści, pracownik przekazuje nauczycielowi lub specjalście.

## ***Rozdział V***

### **Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka**

#### **§ 9**

1. Osoba, która zauważyła lub posiada informację, że jakiegokolwiek dziecko jest krzywdzone, zobowiązana jest niezwłocznie powiadomić o tym dyrektora szkoły/przedszkola, nauczyciela lub specjalistę oraz sporządzić notatkę służbową zawierającą opis zaobserwowanych symptomów.
2. Dyrektor placówki rozpoznaje sytuację osobiście lub na jego polecenie nauczyciel, specjalista prowadzi rozmowę wyjaśniającą z uczniem i ewentualnymi świadkami zdarzenia. Z rozmowy sporządzona zostaje notatka służbowa bądź Karta interwencji.
3. Karta interwencji zostaje sporządzona w sytuacji, gdy posiadamy wystarczające informacje, pozwalające domniemywać krzywdę dziecka.

4. Przy wstępnym rozpoznaniu stosujemy notatkę zawierającą opis sytuacji, przedstawione fakty, wnioski i postanowienia końcowe.
5. Dyrektor szkoły/przedszkola lub nauczyciel, specjalista podejmuje decyzję o dalszej obserwacji dziecka. Rodzice zostają zaproszeni na rozmowę do dyrektora lub nauczyciela, specjalistą w formie pisemnej lub telefonicznie. Dziecko zostaje objęte pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły/przedszkola.
6. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inną osobę niż rodzice na rozmowę zostają zaproszeni obydwaj rodzice dziecka, w przypadku podejrzenia krzywdzenia przez jednego z rodziców – na spotkanie zostaje zaproszony drugi rodzic. Z rozmowy z rodzicami sporządzana jest Karta interwencji, zawierająca opis sytuacji, przedstawione fakty, wnioski i postanowienia końcowe.
7. Jeśli sytuacja jest jednorazowa i niezagrażająca dobru dziecka, lub w przypadku braku faktów potwierdzających krzywdzenie dziecka skłaniania się rodziców do skorzystania z profesjonalnej pomocy w szkole/przedszkolu lub zewnętrznej. Z rozmowy z rodzicami sporządzana jest notatka, zawierająca opis sytuacji, przedstawione fakty, wnioski i postanowienia końcowe.
8. W przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica/rodziców, dyrektor szkoły/przedszkola lub nauczyciel wychowawca, specjalista niezwłocznie powiadamia rodziców o obowiązku szkoły/przedszkola jako instytucji o konieczności zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do Prokuratury, Sądu Rodzinnego lub wszczęciu procedury “Niebieskiej Karty” część A. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, do których zostało skierowane pismo. Z rozmowy z rodzicami sporządzana Karta Interwencji.
9. Nauczyciel lub specjalista sporządza notatkę sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka, na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami.
10. **Plan pomocy dziecku zawiera wskazania dotyczące:**
  - 1) podjęcia przez szkołę/przedszkole działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia do odpowiedniej placówki,
  - 2) wsparcia jakie szkoła/przedszkole zaoferuje dziecku,
  - 3) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli zaistnieje taka konieczność.
11. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego następuje w przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia dziecka, poprzedzonego przeprowadzeniem postępowania wyjaśniającego.
  - 1) Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego do organów ścigania składa dyrektor szkoły/przedszkola, a dokumentację przygotowuje specjalista.



- 2) Zawiadomienie do sądu opiekuńczego składa dyrektor szkoły/przedszkola, a dokumentację przygotowuje specjalista.
- 3) Osobą odpowiedzialną za wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” jest nauczyciel wychowawca, specjalista.
- 4) Oryginał części A „Niebieskiej Karty” przekazywany jest przewodniczącemu zespołu interwencyjnego powołanego przez dyrektora szkoły/przedszkola – kopia pozostaje w dokumentacji placówki.

## **§ 10**

1. W przypadkach skomplikowanych (znęcanie fizyczne, psychiczne o dużym nasileniu, wykorzystywanie seksualne) dyrektor niezwłocznie:
  - 1) składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury,
  - 2) zwołuje posiedzenie Zespołu POM oraz wychowawcy klasy i innych osób, których dotyczy dany problem.
2. Na posiedzeniu sporządza się plan pomocy dziecku zawierający wskazania dotyczące:
  - 1) Podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia do odpowiedniej placówki.
  - 2) Wsparcia jakie szkoła zaoferuje dziecku.
  - 3) Skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli zaistnieje taka konieczność.

## **§ 11**

W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie posiedzenia Zespołu POM jest obligatoryjne. Dyrektor szkoły/przedszkola lub nauczyciel, specjalista wzywa rodziców/prawnych opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować im zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się notatkę.

1. Plan pomocy dziecku, który jest przedstawiony przez nauczyciela, specjalistę opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
2. Nauczyciel, specjalista informuje opiekunów obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (policja, sąd rodzinny, przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego - procedura „Niebieskiej Karty”, prokuratura).
3. Po poinformowaniu przez nauczyciela, specjalistę rodziców/prawnych opiekunów, dyrektor szkoły/przedszkola składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodzinną do sądu rejonowego - wydział rodzinny i nieletnich, lub przesyła formularz „Niebieska Karta - A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

## § 12

1. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować rodziców/prawnych opiekunów dziecka na piśmie.
2. Z przebiegu interwencji sporządza się Kartę interwencji, której wzór stanowi *Załącznik Nr 5* do niniejszej Polityki. Kartę załącza się doteczki osobowych dziecka.
3. Wszyscy pracownicy szkoły/przedszkola i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

## § 13

1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka przez pracownika w szkole/przedszkolu zgłasza problem dyrektorowi szkoły/przedszkola, a w przypadku jego nieobecności nauczycielowi wychowawcy lub specjalście.
2. Dyrektor szkoły/przedszkola lub nauczyciel wychowawca, specjalista zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą:
  - 1) Z pracownikiem szkoły/przedszkola podejrzanym o krzywdzenie i sporządza notatkę z ustaleń mającą na celu powstrzymanie dalszego krzywdzenia.
  - 2) Z uczniem w obecności nauczyciela lub specjalisty, jego rodzicami/prawnymi opiekunami, celem ustalenia planu pomocy i wsparcia dziecka.
3. Plan pomocy dziecku zawiera wskazania dotyczące:
  - 1) Podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia do odpowiedniej placówki.
  - 2) Wsparcia jakie szkoła zaoferuje dziecku.
  - 3) Skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli zaistnieje taka konieczność.
4. Wszystkie czynności dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania.
5. W przypadku potwierdzenia podejrzenia, że fakt krzywdzenia miał miejsce, wobec nauczyciela, który swoim zachowaniem uchybił godności zawodu nauczyciela lub obowiązkowi zawartym w treści art. 6 Karty Nauczyciela, może zostać wszczęte postępowanie dyscyplinarne. Wobec nauczyciela oraz pozostałych pracowników szkoły/przedszkola stosowane są zapisy zawarte w Kodeksie Pracy.
6. W przypadku, gdy zostanie powzięte podejrzenie, że pracownik dopuszcza się przestępstwa na szkodę dziecka, dyrektor ma obowiązek niezwłocznego zawiadomienia o powyższym policji lub też właściwej miejscowo prokuratury.

7. Podczas rozpoznawania sytuacji przemocy wobec osób niepełnosprawnych istotne jest:
  - 1) Uważne, wysłuchanie osoby pokrzywdzonej – bez obecności opiekunów.
  - 2) Przeprowadzenie rozmowy na temat sytuacji krzywdzenia (konkretne fakty dotyczące form przemocy, częstotliwości, nasilenia, poczucia zagrożenia).
  - 3) W razie konieczności podjęcie działań w kierunku odizolowania osoby krzywdzonej od sprawcy przemocy.
  - 4) Poinformowanie dyrektora lub nauczyciela, specjalisty.
8. W przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia dziecka i braku możliwości uzyskania informacji ze względu na stopień niepełnosprawności, powiadomienie odpowiednich instytucji. Wszyscy pracownicy szkoły/przedszkola i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych posiadły wiedzę na temat krzywdzenia dziecka, są zobowiązane do zachowania wszystkich informacji i przekazywania ich uprawnionym osobom, instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

**Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka  
w szkole/ przedszkolu przez rówieśników  
§ 14**

1. Każdy pracownik szkoły/przedszkola, który dowiaduje się o fakcie przemocy rówieśniczej, powinien zgłosić sprawę do nauczyciela wychowawcy.
2. Nauczyciel wychowawca przeprowadza postępowanie wyjaśniające. Jeżeli sytuacja tego wymaga informuje specjalistów/specjalistę o podjętych działaniach.
3. Nauczyciel wychowawca wspólnie ze specjalistą opracowują plan działania uwzględniający zarówno plan pomocy dziecku, będącemu ofiarą, jak i środki zaradcze względem dziecka będącego sprawcą oraz dzieci będących świadkami zdarzenia.
4. Gdy dziecko dopuszcza się krzywdzenia innego dziecka i nie ma ukończonego 13 roku życia, w pierwszej kolejności nauczyciel pedagog/nauczycielem wychowawca:
  - 1) Przeprowadza rozmowę z dzieckiem i jego rodzicami/prawnymi opiekunami.
  - 2) Ustala plan naprawczy oraz sposób monitorowania przestrzegania ustaleń.
  - 3) Wyciąga konsekwencje przewidziane w statucie szkolnym.
5. Jeżeli wdrożenie powyższych kroków przyniesie oczekiwany efekt, procedurę interwencji można zakończyć. Jeżeli zastosowanie zaproponowanych kroków wewnątrz szkoły/przedszkola nie przyniesie oczekiwanego rezultatu, nauczyciel pedagog zgłasza sprawę dyrektorowi szkoły/przedszkola oraz wszczyna procedurę zewnętrzną:

- 1) Wystąpienie do sądu rodzinnego z wnioskiem o wgląd w sytuację dziecka/rodziny. Środek ten może być zastosowany, gdy rodzice/prawni opiekunowie nie współpracują, nie przestrzegają poczynionych ustaleń albo kiedy nabieramy podejrzeń, że zachowanie dziecka wynika z wpływu negatywnego środowiska rodzinnego dziecka (np. dziecko jest ofiarą krzywdzenia).
- 2) Zgłasza sprawę na policję lub do sądu rodzinnego i nieletnich, gdy dziecko w naszej ocenie przejawia objawy demoralizacji.
6. W przypadku, gdy sprawca krzywdzenia ma ukończone 13 lat, a nie ma ukończonych 17 lat, w pierwszej kolejności wychowawca, nauczyciel lub specjalista:
  - 1) Przeprowadza rozmowę z dzieckiem i jego rodzicami/prawnymi opiekunami.
  - 2) Ustala plan naprawczy oraz sposób monitorowania przestrzegani ustaleń.
  - 3) Wyciąga konsekwencje przewidziane w statucie szkolnym.
7. Jeżeli wdrożenie powyższych kroków przyniesie oczekiwany efekt, procedurę interwencji można zakończyć. Jeżeli zastosowanie zaproponowanych kroków wewnątrz szkoły/przedszkola nie przyniesie oczekiwanego rezultatu, gdy dziecko oraz jego rodzice/prawni opiekunowie nie współpracują ze szkołą, nie przestrzegają ustalonych zasad lub też zachodzi podejrzenie, że negatywne zachowanie dziecka będącego sprawcą krzywdzenia wynika z negatywnych warunków rodzinnych np. dziecko jest krzywdzone przez rodziców lub inne osoby w środowisku domowym. Nauczyciel lub specjalista zgłasza sprawę dyrektorowi szkoły/przedszkola oraz wszczyna procedurę zewnętrzną: wystąpienie do sądu rodzinnego z wnioskiem o wgląd w sytuację dziecka/rodziny.
8. Gdy dziecko ma więcej niż 13 lat i popełnia czyn karalny, dyrektor szkoły/przedszkola niezwłocznie zawiadamia policję, sąd rodzinny lub prokuraturę.

### **Institucje pomocowe**

**Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętach**

*ul. Żwirki i Wigury 8, 32-650 Kęty tel. 33  
845 28 70*

**Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

*ul. Sobieskiego 45, 32-650 Kęty  
tel. 33 845 20 36 wew. 36*

**Komisariat Policji w Kętach ul.**

*Krakowska , 32-650 Kęty tel. 845  
33 22*

**Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie**

*ul. Generała Bema Józefa Bema 4, 32-600 Oświęcim tel.  
33 842 42 27*

**Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kętach**

*ul. Żwirki i Wigury 27A, 32-650 Kęty tel. 33  
845 23 04*

**Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Oświęcimiu**

*ul. Generała Bema Józefa Bema 4, 32-600 Oświęcim  
tel. 33 843 11 62*

**Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Oświęcimiu**

*ul. Wysokie Brzegi 4, 32-600 Oświęcim  
tel. 33 844 82 00*

**Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Oświęcimiu**

*ul. Jagielly 31, 32-600 Oświęcim  
tel. 33 876 38 64*